

Інформації

Роман ЯЦІВ

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО У ЛУВРІ

Листопад 2012 року має добрі шанси потрапити в майбутні довідники з історії української мистецької культури: у Луврі, найбільшому музеї Парижа та в одному з найвідоміших у світі центрів вивчення світової культурної спадщини, відкрилася виставка творів Йоганна Георга Пінзеля — віртуоза пізньобарокової скульптури в Україні. Подія викликала небувале зацікавлення в культурно-мистецьких колах усієї Європи, на що вказують численні репортажі та фахові коментарі після ознайомлення з експозицією. Представники української влади теж надали велике значення цій ініціативі музейників, приїхавши на відкриття в доволі представницькому складі. Пожвавлення розмов про видатного українського митця супроводжувалося подячними словами видатному музейнику Борисові Возницькому, який усі останні роки свого життя наближав цю подію, але так і не дочекався тріумфального успіху його зачину серед західноєвропейських мистецтвознавців.

Навіть в такому гомінкому та динамічному в культурно-мистецькому житті мегаполісі, яким є сьогодні Париж, приїзд «гранда» українського мистецтва стало помітним. На це вказували великі банери, встановлені на підходах до Луврського комплексу, уся система внутрішньої навігації по музею, а також сама емоційна атмосфера серед відвідувачів поблизу палацової каплиці, де й розгорнено мистецький матеріал з України. Зазвичай у Луврі водночас показується кілька виставок, крім сталої частини експозиції. Паралельно до виставки Й.Г. Пінзеля експонувалася велика, дуже добре опрацьована концептуально та науково-методологічно, виставка «Рафаель та його доба», для якої зібрано твори з усіх найбільших музейних колекцій світу. Такий ситуативний контекст виставки був не стільки випадковим збігом обставин, як рівнозначністю факту появи феномену Пінзеля на західноєвропейському історико-культурному ґрунті.

Виходячи з того, спеціальну увагу можна звернути на реакцію окремих коментаторів французьких видань про естетичні особливості мистецтва галицького митця. «Стиль Пінзеля — блискучий, близький до стилю скульпторів Золотого віку німецького бароко, — є зразком естетики, яку рідко можна побачити у Франції, — вважає один з авторів. — Митець вирізняється на тлі сучасників власною індивідуальністю: емоційна, яскраво виражена жестикуляція, наголошена експресивність, дуже індивідуальне характеризування складок» (цит. за: [1]). «Для нас є честю приймати цього

«врятованого» від невідомості митця, чий особливий стиль нагадує німецьких скульпторів Золотого віку, із невідомим особистим почерком. Із його дерев'яних скульптур народжуються персонажі з витонченими жестами, вираженою експресивністю», — сповіщає інше джерело (цит. за: [1]).

30 скульптур, з якими ім'я українського автора вписується в конфігурацію мистецьких явищ усієї Європи, стали справжньою сенсацією для багатьох зарубіжних дослідників. Це покладає більшу відповідальність на українських вчених, які за останній час доклали зусиль до вивчення цієї проблематики. Найновіше свідчення цього — поява мистецького альбому «Таїна Пінзеля» тернопільського мистецтвознавця і музейника Віри Стецько. Видання, яке сьогодні продається у Луврі разом зі спеціально підготовленим до виставки каталогом, є не лише репрезентативним, але й якісно новою спробою інтерпретації творчої спадщини видатного митця. Свою книгу авторка присвятила світлій пам'яті Бориса Возницького. Це один захід, присвячений видатному музейнику й ініціатору виставки Й.Г. Пінзеля у Луврі, відбувся 22 листопада 2012 року в Культурно-інформаційному центрі при Посольстві України у Франції, з ініціативи культурно-громадського діяча Олега Ковалюка. На вечорі виступили мистецтвознавці, художники зі Львова, а також донька Б. Возницького, теперішній Генеральний директор Львівської національної галереї мис-

тецьк Лариса Разінкова. В просторі великого європейського міста, одного з центрів світової мистецької культури розмови про видатних українців — Пінзеля та Возницького — набули високого культуротворчого сенсу. Ці заходи, після тріумфальних виступів у Парижі Марії Башкирцевої, Олександра Архипенка, Михайла Бойчука, Олександра Кошиця та інших яскравих постатей українського мистецтва, продовжили традицію активних творчих маніфестацій українського культурного досвіду, який, як це можна було переконатися і тепер, є інтегральною частиною загальноєвропейського мистецького процесу.

1. Куровець О. *Officiel-galleries-musees: «Зразок естетики, яку рідко можна побачити у Франції» // День.* — К., 2012. — 30 листопада.